אֶלָּא לְהָךְ לִישָּׁנָא דְּאָמְרַתְּ – אלא ללשון השני שהובאה, שבדברי רבי יהודה פְּלִיגִי רבי ינאי ורבי יוחנן, אם כן, בִּשְׁלָמָא – דברי הברייתא שמבואר בה שההגרלה אינה מעכבת, מובנים לְפִי מַאן דְּאָמַר שההגרלה לֹא מְעַכְּבָא, משום שלדבריו ניתן לומר, הָא מַנִּי – מידהו התנא ששנה ברייתא זו, רַבִּי יְהוּדָה הִיא, שלשיטתו לא נאמר 'חוקה' על ההגרלה ואינה מעכבת. אֶלָּא לְמַאן דְּאָמַר שאף לשיטת רבי יהודה ההגרלה מְעַכְּבָא, משום ששנה הכתוב באמירת 'אשר עלה', וכל שכן שלרבי נחמיה ההגרלה מעכבת, קשה הָא מַנִּי, הרי לא ניתן להעמידה כרבי יהודה וכל שכן שלא כרבי נחמיה. מיישבת הגמרא: תְּנִי – תפרש את דברי הברייתא שנאמר בה 'מצוה להגריל', שהכוונה היא 'מִצְוָה לְהַנִּיחַ' את הגורלות על השעירים, והנחה זו אינה מעכבת אף לדברי רבי ינאי, שהרי לא נכפל ענייניה בפסוק.

הגמרא מביאה ברייתא נוספת בכדי להקשות על דברי רבי ינאי בלשון השני: תָּא שְׁמַע, מִצְוָה על הכהן הגדול לְהַגְרִיל וּלאחר מכן לְהָתְוַדּוֹת על השעיר המשתלח, וכמו שנאמר (ויקרא טז כא) 'וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' וגו'. לֹא הִגְרִיל וְלֹא הִתְוַדָּה, כָּשֵׁר. הרי שמבואר בברייתא שההגרלה אינה מעכבת, ושלא כשיטת רבי ינאי [ללשון השני שמחלוקת רבי ינאי ורבי יוחנן היא בשיטת רבי יהודה]. וְכִי תֵּימָא – ואם תרצה לומר, הָכָא נַמִּי לְהַנִּיחַ – שגם בברייתא זו יש לפרש שכוונת התנא היא שהנחת הגורלות אינה מעכבת, וכמו שביארנו בברייתא לעיל. אם כן, אֵימָא סֵיפָא – אמור את הסיפא של ברייתא זו, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, לֹא הִגְרִיל כָּשֵׁר, אבל לֹא הִתְוַדָּה פָּסוּל, משום שהוידוי מעכב. ומבררת הגמרא: מַאי – מהי כוונת רבי שמעון שאמר 'לֹא הִגְרִיל כשר', אִילֵימָא – אם נאמר, שכוונתו היא שלֹא הִנִּיחַ את הגורלות על השעירים, וכמו שהתבאר בדברי תנא קמא, מַכְּלָל – משמע מזה, דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן סָבַר שדווקא הנחה אינה מעכבת, אבל הַגְרָלָה מְעַכְּבָא, שהרי אם היה סובר שאף ההגרלה אינה מעכבת, היה לו לומר את דינו בהגרלה שיש בזה חידוש יותר מהנחה שאינה מעכבת. אלא שאם באמת הוא סובר שההגרלה מעכבת, יש להקשות, וְהָתַנְיָא – והלא שנינו בברייתא לגבי השעירים, מֵת אֶחָד מֵהֶן לאחר שהוגרלו ונקבעו לה' ולעזאזל, מֵבִיא שעיר אחד במקום השעיר שמת ועושהו לְחַבֵּירוֹ [–לבן זוגו] של השעיר החי שֶׁלֹּא בָּהַגְרָלָה, דִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן. הרי שסובר רבי שמעון שההגרלה אינה מעכבת. ואם כן, לא שייך לפרש את דברי רבי שמעון שאמר 'לא הגריל כשר', שכוונתו להנחה, וממילא אף בדברי תנא קמא יש לפרש שאפילו לא הגריל כלל כשר, וקשה על רבי ינאי.

מיישבת הגמרא: לעולם כוונת תנא קמא היא שההנחה אינה מעכבת, אבל ההגרלה עצמה מעכבת וכשיטת רבי ינאי. ואין להקשות מדברי רבי שמעון שאם נפרש בדבריו 'לא הניח', הרי זה סותר את שיטתו שגם ההגרלה אינה מעכבת, משום שרַבִּי שִׁמְעוֹן לֹא יָדַע, מַאי קָאָמְרִי רַבָּנַן – מהי כוונת חכמים שאם לא הגריל כשר, וְהָכִי קָאָמַר לְהוּ – וכך אמר רבי שמעון לחכמים. אִי הַגְרָלָה – אם 'לא הגריל כשר' שאמרתם, בְּהַגְרָלָה מַמָּשׁ קָא אָמְרִיתוּ – אמרתם את דינכם, דהיינו העלאת הגורל מתוך הקלפי, אם כן פָּלִינָא עֲלַיְיכוּ – חולק אני עליכם בָּהָא, משום שבהגרלה אני מודה שאינה מעכבת, אבל בוידוי אני חולק וסובר שהוידוי מעכב. וְאִי הַגָּרָלָה דְּקָאָמְרִיתוּ, הַיְינוּ הַהָנָחָה של הגורלות, ואילו ההגרלה עצמה מעכבת, אם כן, פָּלִינָא עֲלַיְיכוּ בָּתְרֵתֵי – בשני דינים, גם בדין ההגרלה שאני סובר שאינה מעכבת. וגם בדין הוידוי, שאני סובר שמעכב.

הגמרא מביאה ברייתא נוספת בכדי להקשות על רבי ינאי: תָּא שְׁמַע, פַּר מְעַכֵּב אֶת הַשָּׁעִיר – כל עבודה בשעיר שזמן עשייתה הוא לאחר עבודת הפר, אם הקדימה לעבודת הפר, לא יצא ידי חובתה, וצריך לחזור ולעשותה שנית לאחר שיעשה את העבודה בפר. וְשָׁעִיר אֵין מְעַכֵּב אֶת הַפָּר – אבל אם הקדים עבודת הפר לעבודת שעיר הקודמת לה, יצא ידי חובת עבודת הפר. ודין זה שעבודת פר מעכבת את עבודת השעיר, נאמר רק בְּמַתָּנוֹת שֶׁבַּפְּנִים.

ומבררת הגמרא: בִּשְׁלָמָא הרישא של הברייתא פַּר מְעַכֵּב אֶת הַשָּׁעִיר, משום שיש לבאר דְּאִי אַקְדְּמֵיהּ לַשָּׁעִיר מַקְמֵי פַּר – שאם הקדים ונתן מדם השעיר בין הבדים קודם שנתן שם מדם הפר, לֹא עָבַד וְלֹא כְּלוּם, כיון ששינה מסדר העבודה. אֶלָּא מה ששנינו בסיפא שָׁעִיר אֵין מְעַכֵּב אֶת הַפָּר, מַאי נִיהוּ – מהי עבודת שעיר הנעשית בפנים קודם לעבודת הפר, שעל עבודה זו נאמר שאם הקדים לה את עבודת הפר אין הסדר מעכב. אִילֵימָא – אם נאמר שדברי הברייתא נאמרו באופן דְּאִי אַקְדְּמֵיהּ לְמַתָּנוֹת דְּפַר בַּהֵיכָל מַתָּנוֹת דְּשָׁעִיר בַּפְּנִים – שאם נתן מדם הפר בהיכל על הפרוכת קודם שנתן מדם השעיר בין הבדים, אין הסדר מעכב. הרי 'חוּקָּה' כְּתִיב בֵּיהּ – במתנות שבפנים נאמר (ויקרא טז לד) 'וְהָיְתָה זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם', ללמד שסדר העבודות מעכב, ומשום כך נתינת דם השעיר מעכבת את מתנות הפר שבחוץ. אֶלָּא לָאו, מדובר באופן דְּאַקְדְּמֵיהּ לְמַתָּנוֹת דְּפַר הניתנים בַּפְּנִים, מַקְמֵי הַגָּרָלָה, ועל שינוי זה נאמר בברייתא שאינו מעכב. וּמַדְסַיְּירָא – ומזה שסדר ההגרלה לֹא מְעַכְּבָא, יש להוכיח שגם עִיקָּרָא הַגָּרָלָה – עצם ההגרלה נַמִּי לֹא מְעַכְּבָא, וקשה לרבי ינאי הסובר שאף לרבי יהודה ההגרלה מעכבת.

דוחה הגמרא: לֹא, לעולם ההגרלה עצמה מעכבת, ולכך מעכב אם הקדים את מתנות הפר בפנים להגרלה. ובסיפא מדובר דְּאַקְדְּמֵיהּ מַתָּנוֹת דְּדָם הַפַּר בַּמִּזְבֵּחַ, מַקְמֵי מַתָּנוֹת דְּשָׁעִיר על הפרוכת בַּהֵיכָל, וברייתא זו בשיטת רַבִּי יְהוּדָה הִיא, דְּאָמַר (לקמן ס.) דְּבָרִים הַנַּעֲשִׂין בְּכִנְדֵי לָבָן בַּחוּץ לֹא מְעַכְּבִי, כיון שעליהם לא נאמר 'חוקה', ולכך לא מעכב מה שהקדים את מתנות הפר לשעיר.

מקשה הגמרא: איך שייך לתרץ שהברייתא עוסקת בדברים הנעשים בהיכל, וְהָא 'בְּמַתָּנוֹת שֶׁבַּפְּנִים' קָתָנֵי. ומשום כך חוזרת בה הגמרא ומבארת: אֶלָּא, לעולם ביאור הסיפא הוא כפי שביארנו בתחילה, שהקדים לתת את דם הפר בפנים לפני הגרלת השעירים, ויש להוכיח מכך שההגרלה אינה מעכבת, אלא שאין להקשות מהברייתא על רבי ינאי, משום שאפשר לבאר, הָא מַנִּי – מידהו התנא ששנה ברייתא זו, רַבִּי שִׁמְעוֹן הִיא, דְּאָמַר (לקמן סג:) הַגָּרָלָה לֹא מְעַכְּבָא, ולכך אם הקדים מתנות הפר בפנים להגרלת השעיר, אין הסדר מעכב. ואילו דברי רבי ינאי נאמרו בשיטת רבי יהודה.

וְאִיבָּעֵית אֵימָא, לְעוֹלָם ברייתא זו בשיטת רַבִּי יְהוּדָה הִיא שסובר שההגרלה מעכבת, וּנְהִי דְּבַסְדָרָא לֹא מְעַכְּבָא – ואמנם אין סדר ההגרלה מעכב וכמו שמבואר בברייתא, ומטעם שנתבאר לעיל (לט:) שלרבי יהודה לא נאמר 'חוקה' בדברים הנעשים בחוץ, אבל הַגָּרָלָה מִיהָא – מכל מקום מְעַכְּבָא, שהרי שנה הכתוב שתי פעמים 'אשר עלה' בכדי לעכב.

הגמרא עוברת לבאר את מחלוקת רבי יהודה ורבי שמעון: וְאַזְדוּ לְטַעֲמַיְיהוּ – ודבר זה שנחלקו בו האם וידוי מעכב או לא, לשיטתם נחלקו, דְּתַנְיָא,

סובר שמעכב.

הגמרא מביאה ברייתא נוספת בכדי להקשות על רבי ינאי: תָּא שְׁמַע, פַּר מְעַכֵּב אֶת הַשָּׁעִיר – כל עבודה בשעיר שזמן עשייתה הוא לאחר עבודת הפר, אם הקדימה לעבודת הפר, לא יצא ידי חובתה, וצריך לחזור ולעשותה שנית לאחר שיעשה את העבודה בפר. וְשָׁעִיר אֵין מְעַכֵּב אֶת הַפָּר – אבל אם הקדים עבודת הפר לעבודת שעיר הקודמת לה, יצא ידי חובת עבודת הפר. ודין זה שעבודת פר מעכבת את עבודת השעיר, נאמר רק בְּמַתָּנוֹת שֶׁבַּפְּנִים.

ומבררת הגמרא: בִּשְׁלָמָא הרישא של הברייתא פַּר מְעַכֵּב אֶת הַשָּׁעִיר, משום שיש לבאר דְּאִי אַקְדְּמֵיהּ לַשָּׁעִיר מַקְמֵי פַּר – שאם הקדים ונתן מדם השעיר בין הבדים קודם שנתן שם מדם הפר, לֹא עָבַד וְלֹא כְּלוּם, כיון ששינה מסדר העבודה. אֶלָּא מה ששנינו בסיפא שָׁעִיר אֵין מְעַכֵּב אֶת הַפָּר, מַאי נִיהוּ – מהי עבודת שעיר הנעשית בפנים קודם לעבודת הפר, שעל עבודה זו נאמר שאם הקדים לה את עבודת הפר אין הסדר מעכב. אִילֵימָא – אם נאמר שדברי הברייתא נאמרו באופן דְּאִי אַקְדְּמֵיהּ לְמַתָּנוֹת דְּפַר בַּהֵיכָל מַתָּנוֹת דְּשָׁעִיר בַּפְּנִים – שאם נתן מדם הפר בהיכל על הפרוכת קודם שנתן מדם השעיר בין הבדים, אין הסדר מעכב. הרי 'חוּקָּה' כְּתִיב בֵּיהּ – במתנות שבפנים נאמר (ויקרא טז לד) 'וְהָיְתָה זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם', ללמד שסדר העבודות מעכב, ומשום כך נתינת דם השעיר מעכבת את מתנות הפר שבחוץ. אֶלָּא לָאו, מדובר באופן דְּאַקְדְּמֵיהּ לְמַתָּנוֹת דְּפַר הניתנים בַּפְּנִים, מַקְמֵי הַגָּרָלָה, ועל שינוי זה נאמר בברייתא שאינו מעכב. וּמַדְסַיְּירָא – ומזה שסדר ההגרלה לֹא מְעַכְּבָא, יש להוכיח שגם עִיקָּרָא הַגָּרָלָה – עצם ההגרלה נַמִּי לֹא מְעַכְּבָא, וקשה לרבי ינאי הסובר שאף לרבי יהודה ההגרלה מעכבת.

דוחה הגמרא: לֹא, לעולם ההגרלה עצמה מעכבת, ולכך מעכב אם הקדים את מתנות הפר בפנים להגרלה. ובסיפא מדובר דְּאַקְדְּמֵיהּ מַתָּנוֹת דְּדָם הַפַּר בַּמִּזְבֵּחַ, מַקְמֵי מַתָּנוֹת דְּשָׁעִיר על הפרוכת בַּהֵיכָל, וברייתא זו בשיטת רַבִּי יְהוּדָה הִיא, דְּאָמַר (לקמן ס.) דְּבָרִים הַנַּעֲשִׂין בְּכִנְדֵי לָבָן בַּחוּץ לֹא מְעַכְּבִי, כיון שעליהם לא נאמר 'חוקה', ולכך לא מעכב מה שהקדים את מתנות הפר לשעיר.

מקשה הגמרא: איך שייך לתרץ שהברייתא עוסקת בדברים הנעשים בהיכל, וְהָא 'בְּמַתָּנוֹת שֶׁבַּפְּנִים' קָתָנֵי. ומשום כך חוזרת בה הגמרא ומבארת: אֶלָּא, לעולם ביאור הסיפא הוא כפי שביארנו בתחילה, שהקדים לתת את דם הפר בפנים לפני הגרלת השעירים, ויש להוכיח מכך שההגרלה אינה מעכבת, אלא שאין להקשות מהברייתא על רבי ינאי, משום שאפשר לבאר, הָא מַנִּי – מידהו התנא ששנה ברייתא זו, רַבִּי שִׁמְעוֹן הִיא, דְּאָמַר (לקמן סג:) הַגָּרָלָה לֹא מְעַכְּבָא, ולכך אם הקדים מתנות הפר בפנים להגרלת השעיר, אין הסדר מעכב. ואילו דברי רבי ינאי נאמרו בשיטת רבי יהודה.

וְאִיבָּעֵית אֵימָא, לְעוֹלָם ברייתא זו בשיטת רַבִּי יְהוּדָה הִיא שסובר שההגרלה מעכבת, וּנְהִי דְּבַסְדָרָא לֹא מְעַכְּבָא – ואמנם אין סדר ההגרלה מעכב וכמו שמבואר בברייתא, ומטעם שנתבאר לעיל (לט:) שלרבי יהודה לא נאמר 'חוקה' בדברים הנעשים בחוץ, אבל הַגָּרָלָה מִיהָא – מכל מקום מְעַכְּבָא, שהרי שנה הכתוב שתי פעמים 'אשר עלה' בכדי לעכב.

הגמרא עוברת לבאר את מחלוקת רבי יהודה ורבי שמעון: וְאַזְדוּ לְטַעֲמַיְיהוּ – ודבר זה שנחלקו בו האם וידוי מעכב או לא, לשיטתם נחלקו, דְּתַנְיָא,

נאמר לגבי השעיר המשתלח (ויקרא טז ט), 'וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד חַי לִפְנֵי ה' לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה', והיינו, שצריך שהשעיר יהיה חי עד שעת הכפרה, ואם מת צריך להביא אחר במקומו. שואלת הברייתא: **עַד מָתַי יִהְיֶה** השעיר המשתלח זָקוּק **לַעֲמוֹד חַי**, שאם מת קודם זמן זה, צריך להביא אחר תחתיו. משיבה הברייתא: **עַד שָׁעָה** שֶׁמַּתַּן דָּמוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ – של השעיר הפנימי, ואם מת לאחר מתן הדמים, אין צריך להביא שעיר אחר, על אף שעדיין לא התודה עליו, **דִּבְרֵי רַבִּי** יְהוּדָה. **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר**, צריך שיהיה חי **עַד שָׁעָה** וִידּוּי **דְּבָרִים**, ואם מת קודם לכן, צריך להביא שעיר אחר, ואפילו אם כבר כיפר בדמי השעיר הפנימי. נמצא שנחלקו בדין וידוי. רבי יהודה סובר, שאף אם מת השעיר לפני הוידוי אין צריך להביא אחר, כיון שהוידוי אינו מעכב. ורבי שמעון סובר, שצריך שיהיה השעיר המשתלח עד לאחר הוידוי, כיון שהוידוי מעכב.

שואלת הגמרא: **בְּמַאי קָא מִיפְלְגִי** – מה היא יסוד מחלוקתם של רבי יהודה ורבי שמעון עד מתי צריך שיהיה השעיר חי. משיבה הגמרא: יסוד מחלוקתם הוא **כְּדְתַנְיָא** בברייתא, נאמר לגבי הגורלות (שם), 'וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד חַי לִפְנֵי ה' לְכַפֵּר עָלָיו', כלומר, שצריך שיהיה השעיר המשתלח חי עד שעת כפרה, **וּבְכַפָּרַת דָּמִים** של שעיר הנשחט **הַכָּתוּב מְדַבֵּר**, ומשום כך צריך שיהיה השעיר המשתלח חי עד שעת מתן דמים של השעיר הפנימי, שהוא קודם שעת הוידוי. **וְכָן הוּא אוֹמֵר** – וכן מצינו בלשון הכתוב, שלאחר סדר מתן דמים של הפר והשעיר הפנימי, נאמר (שם כב), 'וְכִלָּה מִכַּפֵּר **אֶת הַקֹּדֶשׁ**'. **מַה** לשון כפרה **שִׁלְּחָן**, על כרחך יש לבאר **שִׁבְּכַפָּרַת דָּמִים** דיבר הכתוב, **אַף כָּאן**, בלשון כפרה שנאמרה לגבי השעיר המשתלח, יש לבאר **שִׁבְּכַפָּרַת דָּמִים** של השעיר הנשחט דיבר הכתוב, **דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר** נאמר בפסוק 'יֶעֱמַד חַי לִפְנֵי ה' לְכַפֵּר עָלָיו', והיינו שצריך לעמוד חי לצורך כפרה המוטלת עליו, ועל כרחך שאין הכוונה למתן דמי השעיר הפנימי, אלא **בְּכַפָּרַת דְּבָרִים** שמתוודה עליו הכהן הגדול, **הַכָּתוּב מְדַבֵּר**. ולכך סובר רבי שמעון, שצריך שיהיה השעיר המשתלח חי עד לאחר שיתוודה עליו הכהן הגדול.

הגמרא חוזרת לדון במחלוקת האם ההגרלה מעכבת: **תָּא שְׁמַע, שָׁאֲלוּ תַּלְמִידָיו אֶת רַבִּי עֲקִיבָא, עָלָה** הגורל לה' **בִּיד שְׁמֹאל** של הכהן הגדול, **מַהוּ שֶׁיַּחֲזוֹר לִימִין** – האם יכול להחזירו לימינו מחמת חשיבות עליית הגורל לה' בימין, או לא. **אָמַר לָהֶן** רבי עקיבא, **אַל תִּתְּנוּ מָקוֹם לַצְּדוּקִים לְרַחְצוֹת.** הגמרא מביאה ברייתא נוספת בכדי לברר האם ההגרלה מעכבת: **תָּא שְׁמַע**, נאמר לגבי הקרבת השעירים (שם טז ט), 'וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַה' וְעָשָׂהוּ חַטָּאת', ופסוק זה מלמדנו, שרק הַגּוֹרָל **עוֹשֵׂהוּ** – קובע את השעיר **לְחַטָּאת, וְאֵין** קריאת **הַשֵּׁם** לבדה **עוֹשֵׂהוּ חַטָּאת. ומבארת הברייתא:** מה שנצרכנו לפסוק בכדי ללמוד דין זה, הוא משום **שֶׁיָּכוֹל** – יכול היית לומר, **וַהֲלֹא דִּין הוּא** – והרי יש ללמוד בקל וחומר, **וּמַה בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא קִדֵּשׁ הַגּוֹרָל** – ומה בשאר קרבנות הבאים אחד לעולה ואחד לחטאת, על אף שעשה גורל איזה מהם יהיה לעולה ואיזה לחטאת, לא נקבעו בכך, ולמרות זאת, אם קרא להם שם ופירש איזה מהם לחטאת ואיזה לעולה, **קִדֵּשׁ הַשֵּׁם** ושוב אינו יכול לשנותם, אם כן, בשעירי יום הכיפורים שהוא **מָקוֹם שֶׁקִּדֵּשׁ הַגּוֹרָל, אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּקַדֵּשׁ הַשֵּׁם** – ודאי שקריאת השם לבד תועיל לקבוע את שמות השעירים. **תַּלְמוּד לוֹמַר**, 'אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַה' **וְעָשֹׂהוּ חַטָּאת**', ויש ללמוד מכך, שרק הַגּוֹרָל **עוֹשֶׂה חַטָּאת וְאֵין** קריאת **הַשֵּׁם עוֹשֶׂה חַטָּאת.**

בְּשִׁמְאל ונקבע השעיר שלשמאלו לה', **מַהוּ שֶׁיַּחֲזִירוּ לוֹ** – לגורל שכתוב עליו לה', **וְגַם לִשְׁעִירוֹ** העומד לשמאלו **לְיָמִין**. ועל שאלה זו **אָמַר לָהֶם** רבי עקיבא, אמנם אין בזה שינוי ממה שעלה בהגרלה, אבל מכל מקום, **אַל תִּתְּנוּ מָקוֹם לַצְּדוּקִים לְרַחְצוֹת.**

הגמרא מביאה ברייתא נוספת בכדי לברר האם ההגרלה מעכבת: **תָּא שְׁמַע**, נאמר לגבי הקרבת השעירים (שם טז ט), 'וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַה' וְעָשָׂהוּ חַטָּאת', ללא המילה 'עָלָה', **הָיְתָה נֶאֱמַר** בפסוק **'אֶת הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָיו'**, ללא המילה 'עָלָה', **הָיְתָה אוֹמֶרֶת** שצריך שיַנִּיחֵנּוּ הכהן הגדול לגורל שכתוב עליו לה', **עָלָיו** – על השעיר העומד להקרבה, **תַּלְמוּד לוֹמַר** – מלמדנו הכתוב 'עָלָה' והיינו, שכֵּיוָן שֶׁעָלָה הגורל מתוך הקלפי, והוברר איזה שעיר לה' ואיזה לעזאזל **שׁוּב אֵינוֹ צָרִיךְ** הנחה. שואלת הגמרא: **לְמַאי** – מהי כוונת הברייתא, שלאחר שעלה אין צריך הנחה, **אִילֵימָא לְמִצְוָה** – אם נאמר שבא ללמדנו שלאחר מצות הגרלה אין מצות הנחה, **מַכְלָל** – משמע מזה, **דְּהַנָּחָה מִצְוָה נָמֵי לָא** – שאין מצוה בהנחת הגורלות על השעירים. והרי אין לומר כן, שהרי מקרא מפורש הוא (שם טז ח) 'וְנָתַן אַהֲרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים גּוֹרָלוֹת', הרי שנאמר בפסוק מצוה להניח את הגורלות על השעירים. **אֶלָּא לָאו** – אלא האם אין כוונת הברייתא לומר, שעל אף המצוה שבהנחת הגורלות, אבל אין בזה **לְעַכֵּב** אם לא הניח. **וּשְׁמַע מִינָּהּ** – ומוכח מזה, **שֶׁהַהַגָּרָלָה מְעַכֶּבֶת, וְאִילּוּ הַהַנָּחָה לֹא מְעַכֶּבֶת,** שהרי מבואר בברייתא שהַהנחה אינה מעכבת, ומשמע שעליית הגורל מעכבת, וכדברי רבי ינאי.

מיישבת הגמרא: **אָמַר רָבָא,** אין כוונת הברייתא שאין ההנחה מעכבת כלל שנדייק מזה שההגרלה מעכבת, אלא **הָכִי קָאָמַר** – כך היא כוונת הברייתא לומר, **אִילּוּ נֶאֱמַר** בלשון הפסוק 'וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָיו', **הָיְתָה אוֹמֶרֶת** שיַנִּיחֶנּוּ לגורל **עָלָיו** – על השעיר העומד להקרבה, **תַּלְמוּד לוֹמַר**, 'אֶת הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו'. והיינו, כֵּיוָן שֶׁעָלָה הגורל והונח על השעיר, קיים בזה את מצות ההנחה **וְשׁוּב אֵינוֹ צָרִיךְ** להשאירו על השעיר, ולעולם גם ההגרלה אינה מעכבת.

הגמרא מביאה ברייתא נוספת בכדי לברר האם ההגרלה מעכבת: **תָּא שְׁמַע**, נאמר לגבי הקרבת השעירים (שם טז ט), 'וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַה' וְעָשָׂהוּ חַטָּאת', ופסוק זה מלמדנו, שרק הַגּוֹרָל **עוֹשֵׂהוּ** – קובע את השעיר **לְחַטָּאת, וְאֵין** קריאת **הַשֵּׁם** לבדה **עוֹשֵׂהוּ חַטָּאת. ומבארת הברייתא:** מה שנצרכנו לפסוק בכדי ללמוד דין זה, הוא משום **שֶׁיָּכוֹל** – יכול היית לומר, **וַהֲלֹא דִּין הוּא** – והרי יש ללמוד בקל וחומר, **וּמַה בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא קִדֵּשׁ הַגּוֹרָל** – ומה בשאר קרבנות הבאים אחד לעולה ואחד לחטאת, על אף שעשה גורל איזה מהם יהיה לעולה ואיזה לחטאת, לא נקבעו בכך, ולמרות זאת, אם קרא להם שם ופירש איזה מהם לחטאת ואיזה לעולה, **קִדֵּשׁ הַשֵּׁם** ושוב אינו יכול לשנותם, אם כן, בשעירי יום הכיפורים שהוא **מָקוֹם שֶׁקִּדֵּשׁ הַגּוֹרָל, אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּקַדֵּשׁ הַשֵּׁם** – ודאי שקריאת השם לבד תועיל לקבוע את שמות השעירים. **תַּלְמוּד לוֹמַר**, 'אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַה' **וְעָשֹׂהוּ חַטָּאת**', ויש ללמוד מכך, שרק הַגּוֹרָל **עוֹשֶׂה חַטָּאת וְאֵין** קריאת **הַשֵּׁם עוֹשֶׂה חַטָּאת.**

הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד חַי לִפְנֵי ה' לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה, והיינו, שצריך שהשעיר יהיה חי עד שעת הכפרה, ואם מת צריך להביא אחר במקומו. שואלת הברייתא: **עַד מָתַי יִהְיֶה** השעיר המשתלח זָקוּק **לַעֲמוֹד חַי**, שאם מת קודם זמן זה, צריך להביא אחר תחתיו. משיבה הברייתא: **עַד שָׁעָה** שֶׁמַּתַּן דָּמוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ – של השעיר הפנימי, ואם מת לאחר מתן הדמים, אין צריך להביא שעיר אחר, על אף שעדיין לא התודה עליו, **דִּבְרֵי רַבִּי** יְהוּדָה. **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר**, צריך שיהיה חי **עַד שָׁעָה** וִידּוּי **דְּבָרִים**, ואם מת קודם לכן, צריך להביא שעיר אחר, ואפילו אם כבר כיפר בדמי השעיר הפנימי. נמצא שנחלקו בדין וידוי. רבי יהודה סובר, שאף אם מת השעיר לפני הוידוי אין צריך להביא אחר, כיון שהוידוי אינו מעכב. ורבי שמעון סובר, שצריך שיהיה השעיר המשתלח עד לאחר הוידוי, כיון שהוידוי מעכב.

שואלת הגמרא: **בְּמַאי קָא מִיפְלְגִי** – מה היא יסוד מחלוקתם של רבי יהודה ורבי שמעון עד מתי צריך שיהיה השעיר חי. משיבה הגמרא: יסוד מחלוקתם הוא **כְּדְתַנְיָא** בברייתא, נאמר לגבי הגורלות (שם), 'וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד חַי לִפְנֵי ה' לְכַפֵּר עָלָיו', כלומר, שצריך שיהיה השעיר המשתלח חי עד שעת כפרה, **וּבְכַפָּרַת דָּמִים** של שעיר הנשחט **הַכָּתוּב מְדַבֵּר**, ומשום כך צריך שיהיה השעיר המשתלח חי עד שעת מתן דמים של השעיר הפנימי, שהוא קודם שעת הוידוי. **וְכָן הוּא אוֹמֵר** – וכן מצינו בלשון הכתוב, שלאחר סדר מתן דמים של הפר והשעיר הפנימי, נאמר (שם כב), 'וְכִלָּה מִכַּפֵּר **אֶת הַקֹּדֶשׁ**'. **מַה** לשון כפרה **שִׁלְּחָן**, על כרחך יש לבאר **שִׁבְּכַפָּרַת דָּמִים** דיבר הכתוב, **אַף כָּאן**, בלשון כפרה שנאמרה לגבי השעיר המשתלח, יש לבאר **שִׁבְּכַפָּרַת דָּמִים** של השעיר הנשחט דיבר הכתוב, **דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר** נאמר בפסוק 'יֶעֱמַד חַי לִפְנֵי ה' לְכַפֵּר עָלָיו', והיינו שצריך לעמוד חי לצורך כפרה המוטלת עליו, ועל כרחך שאין הכוונה למתן דמי השעיר הפנימי, אלא **בְּכַפָּרַת דְּבָרִים** שמתוודה עליו הכהן הגדול, **הַכָּתוּב מְדַבֵּר**. ולכך סובר רבי שמעון, שצריך שיהיה השעיר המשתלח חי עד לאחר שיתוודה עליו הכהן הגדול.

הגמרא חוזרת לדון במחלוקת האם ההגרלה מעכבת: **תָּא שְׁמַע, שָׁאֲלוּ תַּלְמִידָיו אֶת רַבִּי עֲקִיבָא, עָלָה** הגורל לה' **בִּיד שְׁמֹאל** של הכהן הגדול, **מַהוּ שֶׁיַּחֲזוֹר לִימִין** – האם יכול להחזירו לימינו מחמת חשיבות עליית הגורל לה' בימין, או לא. **אָמַר לָהֶן** רבי עקיבא, **אַל תִּתְּנוּ מָקוֹם לַצְּדוּקִים לְרַחְצוֹת**, שיאמרו שחכמים עושים בציווי התורה כרצונם.

ומדייקת הגמרא: **טַעֲמָא** – טעמו של רבי עקיבא שלא להחזיר את הגורל לימין, הוא רק מחמת הסברא **דְּאַל תִּתְּנוּ מָקוֹם לְצַדּוּקִים לְרַחְצוֹת, הָא לָאו הָכִי** – אבל ללא חשש זה, **מְהַדְּרִינַן לֵיהּ** – מחזירים את הגורל שעלה בשמאל לימין. ואם כן קשה על רבי ינאי, **וְהָא אָמְרַת** – והרי אתה סובר, שה**הַגָּרָלָה מְעַכֶּבֶת, וְכֵיוָן דְּקַבְּעָתֵיהּ** – שנקבע השעיר לה' **בִּשְׂמֹאל** על ידי עליית הגורל, **הֵיכִי מְהַדְּרִינַן לֵיהּ** – איך מותר להעביר את הגורל של שם לשעיר שלימינו שכבר נקבע לעזאזל. מיישבת הגמרא: **אָמַר רָבָא, הָכִי קָאָמְרִי** – כך היתה כוונת התלמידים ששאלו את רבי עקיבא. אם **עָלָה** הַגּוֹרָל